

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.,
rândul cu litere garmond.

Politica externă a României.

(b.) Politica externă a României s'a afirmat cu splendid succes decând norocul țării românești a vrut, ca ea se fie depusă în mâinile unui atât de glorios și de înțelept Domnitor, cum este Regele Carol I. E o țeară fericită România, cu care puține chiar dintre marile puteri se pot asemăna. În cele interne voința poporului este liberă și suverană până la extrem, în cele externe voința energică a unui înțelept suveran este stăpână pe destinele acestei țări, amenințată astăzi și ea de valurile cutropitoare ale conflictului deslănțuit peste întreaga Europă. Ca o stâncă de granit din munții Caraimanului, la ale cărui poale se ridică falnicul castel Peleş, stă însă tare voința Regelui Carol, care privește de acolo ca o sentinelă neadormită, pusă pentru veghierea țării sale, desfășurarea evenimentelor.

Voința Regelui este: neutralitate până la sfârșit. Și toți oamenii înțelepți ai țării și toate capetele conducătoare ale statelor mari beligerante se închină acestei hotărâri a marelui înțelept încoronat din orientul Europei. Și dacă cuvântul Regelui României este atât de respectat la Viena, cât și la Petersburg, cu atât mai mult va fi el ascultat de întreaga țară românească, care lui are se-i mulțumească vaza și prestigiul de care se bucură, mai ales în situația actuală, la marile puteri.

România astăzi nu poate se face un pas greșit, ca se cadă, ci ea are să aștepte, ca să se menție, sau chiar să se ridice, prin neutralitatea ei, observată cu cea mai mare rigoare. Neutralitate nu înseamnă renunțare la ori ce garanții pentru viitoarea ei dezvoltare. Aceasta ni-o dovedește și neutralitatea Austro-Ungariei față de Rusia în războiul ruso-româno-turc din 1877. Atunci Austro-Ungaria și-a eluptat fără mari vărsări de sânge, pentru neutralitatea ei, teritoriile Bosniei și Herțegovinei, după terminarea războiului la 1878. Ei bine, astăzi, învingând Austro-Ungaria asupra Rusiei, tot așa se poate întâmpla, ca România se iasă mărită pe urma acestei învingeri, fără vre-un risc prea mare, pe socoteala Rusiei. Și avem toată încrederea, ba suntem ferm convinși, că învingerea va fi pe partea monarhiei noastre, în ale cărei glorioase armate luptă și fiii de-ai bravului nostru popor. Și sângele românesc, ce se varsă și se va mai vărsa încă până la înfrângerea definitivă a dușmanului, va însemna nu numai mărirea imperiului habsburgic, ci și întregirea neamului românesc, până departe dincolo de Prut. Acesta va fi premiul ce-l va da negreșit monarhia noastră sentineli înarmate dela gurile Dunării, României neutrale, după indiscutabila victorie a armelor noastre. Și mândria noastră a Românilor din Ungaria și Austria se va potența prin faptul, că și noi am contribuit prin eroismul bravilor nostri ostași, nu numai la

gloria și mărirea iubitei noastre monarhii, ci și pentru binele țării românești, care ne-a sprijinit prin politica preaînțeleaptă a luminatului ei suveran. Când un Hohenzollern dela Nord și un Hohenzollern dela Sud, în unire perfectă cu Augustul Cap încoronat al Habsburgilor, să întâlnească pe căi diferite spre acelaș scop sfânt și spre acelaș ideal, de a asigura pacea Europei pentru timpuri îndelungate, inimile noastre românești nu pot decât să salte de bucurie, gândindu-ne la apropiata isbândă a armelor austro-ungare și germane, sprijinite de concursul înțeleptei atitudini prietenești a vecinului nostru regat. Și că atunci vremuri mai bune vor sosi și pentru noi, cei de aici, nu ne îndoim, cum nu ne îndoim nici de sprijinul Atotputernicului, care este cu noi, și va fi cu noi, până la sfârșit.

Războiul.

La început venise știrea, că trupe mai mici singuratic rusești au făcut încercarea pe două locuri se între în Ungaria, prin o trecătoare a comitatului Ung, și prin o altă trecătoare a comitatului Maramurăș. Trupele noastre, detașate acolo pentru apărarea granițelor, au avut ciocniri cu trupele rusești, cari au fost împedecate se treacă hotarul, prin vre-un punct oarecare.

Mai târziu a venit apoi un comunicat oficial al biroului telegrafic de corespondență, datat din 27 Septembrie nou, în care se spuneau următoarele:

«Câteva mii de Ruși au năvălit în țară (Ungaria), prin pasul Uzsok (comitatul Ung). Trupele rusești au fost respinse la Malomrét, Fenyvesvölgy și Csontos. Lângă Toronya, comitatul Maramurăș, s'au întâmplat ciocniri între trupele rusești, cari au năvălit acolo, și între trupele noastre, trimise aci pentru apărarea frontierelor. Din Munkács și din Huszt au fost chemate trupe numeroase întru ajutorul trupelor noastre. Toate aceste ciocniri dela graniță sunt de mică însemnătate. Și ținând cont de împrejurarea, că dispunem de trupe suficiente pentru apărarea frontierelor și a interiorului țării, încercările despre cari e vorba nu pot se dee ansă la îngrijorări mai mari».

Cu datul 28 Septembrie nou un alt comunicat dat din partea biroului de presă al ministrului president anunță următoarele:

«După informațiile primite din locurile competente, Rușii au trecut și astăzi hotarul țării, străbătând prin Carpați prin mai multe puncte. Au ajuns în comitatul Ung. Trupelor noastre, cari erau acolo, le-a succes se oprească dușmanul în cale. La Toronya, comit. Maramurăș, luptele continuă».

Tot din parte oficioasă se constată, că încercarea Rușilor de a intra în Ungaria nu poate se aibă alt scop, decât abaterea atențiunii tuturor dela marele câmp de război din Galiția,

și intimidarea populației, dela care, ruteană fiind în mare parte, probabil că Rușii așteaptă aceleași servicii, pe cari le-au făcut Rutenii din Galiția. Cu trupele mici rusești trecute în țară la noi vor isprăvi, ori poate au și isprăvit până acuma trupele noastre, iar trecerea la noi, peste Carpați, a unor trupe mai însemnate, mai mari rusești, e eschisă, dupăcum se da asigurarea tot din parte competentă.

Despre lupta mare din Franța s'a dat din partea marelui stat major german următorul comunicat, în 26 Septembrie, la orele 9 seara: »Dușmanul folosindu-și trenurile a îndreptat un atac cu mare încunjur în contra aripei drepte a armatei germane. O divizie franceză a fost respinsă de trupe mai slabe germane. Înaintarea dușmanului am împedecat-o. În centrul liniei de bătae ofensivă noastră a înaintat pe unele locuri. Pe unele locuri dușmanul a sistat focul». Cam la fel sună și știrile venite din isvor francez. Toate constată însă, că după două săptămâni de vreme ploioasă, acum e vreme frumoasă pe câmpul de război.

Dela granițele sârbești nici o știre mai însemnată.

Bravura Bosniacilor.

Un subofițer și trei soldați din regimentul nostru de infanterie din Bosnia, făcând servicii de patrulă într'un sat din Galiția, ocupat de Ruși, au intrat repede într'o casă, în care se afla comandantul rusesc, și l'au arestat, împreună cu alți trei ofițeri superiori, cari se aflau la el. Când au dat de veste patrulele rusești, a fost prea târziu. Prisonierii se aflau în tabăra noastră. Unul dintre cei prinși e însuși comandantul de corp. Bravii Bosniaci au fost lăudați și propuși, ca să fie toți distinși.

Invățătoria noastră și războiul.

«Invățătoria românească din Ungaria a dat din nou o dovadă frumoasă despre sentimentele de alipire către patrie, — spune «Pester Lloyd», când comitetul ei de acțiune, de sub conducerea lui Ioan P. Lazar, a făcut o colecție, care în trei săptămâni a dat ca rezultat 18 vagoane de albituri pentru «Crucea Roșie». Eri a sosit la Budapesta transportul cu albiturile, cari represintă o valoare de 100,000 coroane și este produsul muncii femeilor române, adus jertfă pentru ostașii armatei noastre».

Promisiuni — rusești.

Ziarul «Züricher Zeitung» află din foi rusești, că generalisimul armatei ruse, marele Duce Nicolae Nicolaevici, revoacă acum autonomia promisă Poloniei rusești. Motivează această hotărâre a sa cu faptul, că în lupta dela Lemberg voluntari poloni ar fi luptat pe partea austro-ungară, iar constituția Poloniei numai pentru acel caz s'ar fi pus în vedere, dacă toți Polonii s'ar fi arătat solidari. Afară de asta, manifestul în care li s'a promis Po-

lonilor constitutia, nu ar fi fost iscălit de nimenea, deci ar fi fără nici o importanță din punct de vedere al dreptului de stat.

Soartea prizonierilor.

Ministerul nostru de război, condus de intenții de umanitate, a permis, ca prizonierii trupelor inimice, aflători în captivitatea noastră, se poată corespunda cu cei din patria lor. Acelaș lucru se face, cum se anunță, și din partea Rusiei și Serbiei. Scrisorile se vor trimite prin societatea «Crucea Roșie», al cărei merit este, că a exoperat în toiul războiului dela toate părțile beligerante această învoială reciprocă, care se face prima dată ca lucru nou în anele războaielor. Un semn, că totuși spiritul de umanitate a ajuns să străbată măcar până la un punct mai avansat și în taberile de luptă de altfel încă destul de crâncene, cât privește măcelul modern între omenire. Intrebări asupra prizonierilor sunt a se adresa în scris la stațiunea «Crucea Roșii» din ținutul sau orașul, unde se face întrebarea. Se pot face și trimiteri de bani sau de pachete pentru prizonieri, prin numita instituție.

Din România.

Informațiuni particulare, primite în cursul zilei de eri, ne spun, că încurând se va ținea un nou consiliu de coroană în Sinaia, sub presidenția Maiestății Sale, Regelui Carol. Va fi discutată de nou situația politică esternă, creată în urma războiului. Tot eri am primit apoi știrea, că guvernul român a oprit, prin ordinațiune, esportul de cereale în străinătate, probabil din motivul, ca se nu se esporteze prea mult, acuma, când prețurile cerealelor sunt urcate, și apoi mai târziu să se simțească lipsa de cereale acasă, în România.

Fantazii englezești.

Ziarul englez «Daily Telegraph» primește dela corespondentul său din Petersburg niște știri fantastice, cari spun, că Germania și-ar fi schimbat întreg planul de campanie. Și anume, că ar reținea spre Franța numai atâtea trupe, de câte are lipsă pentru apărarea frontierelor sale. Toate celelalte trupe le va dirigia spre o invadare în Rusia. În Prusia de ost ar fi deja concentrate 11 corpuri de armată, cu circa 600.000 oameni, cari se întregesc neconținut. Impăratul Wilhelm însuși ar fi hotărât să ia comanda supremă în campania contra Rușilor. «Vossische Zeitung» face la aceste știri următorul comentariu: «Se pare, că Englezii sunt foarte bine orientați asupra situațiilor luptelor noastre și chiar și asupra intențiilor împăratului Wilhelm». De sine înțeles, că știrea ziarului englez conține mai mult o temere, decât un fapt real: temerea Rușilor, că s'ar putea întâmpla și lucrul acesta.

Carierile vieții

de Iuliu Crișan.

I. Carierile economice.

A. Plugăritul.

Pământul este baza existenței omeniei. El a oferit și în trecut și oferă și astăzi și va oferi totdeauna plugarului harnic pâinea de toate zilele. Deci fiecare părinte, care are pământ, nu greșește dacă își lasă pe fiul său plugar. Se recere însă, ca părintele să nu-și împartă prea mult pământul. De aceea din copiii lui va lăsa pe unul, cel mult doi, plugari, iar pe ceilalți îi va aplica pe alte cariere.

E știut apoi, că pământul, ca să rodească, trebuie să fie cultivat rațional, dacă e vorba, ca puterea de rodire ce a așezat-o Dzeu în el să nu scadă. La aceasta se recere pricepere. De aceea fie-care țaran, ce și-a aplicat băiatul pe cărarea plugăritului, să nu se mulțamească cu aceea, că-i dă cunoștințele avute de el, ci să cërce al face plugar cât mai iscusit.

Cunoștințele aceste și le poate câștiga un plugar atât din exemplu, cât mai ales prin școlile economice.

Cele dintâi școli economice sunt așa numitele «școli de repetiție economice». Astfel de școli sunt înființate în fiecare sat, în care numărul copiilor dela 12—16 ani e 40.

În aceste școli se propun mai ales acei rami ai economiei, cari mai bine se potrivesc pământului din diferitele localități. În urmare, fiecare țaran să nu neglige trimiterea copilului lui în aceste școli, unde nu-l costă nimic și unde copilul lui își poate însuși frumoase cunoștințe economice, pe cari aplicându-le îi vor aduce frumoase foloase.

Mai multe și mai temeinice cunoștințe economice se câștigă apoi în școlile speciale de economie. Școlile speciale de economie sunt în țara noastră la: Kecskemét, Rimaszombat, Csákova, Algyogy, Pápa, Lugos, Jászberény, Hodmezövásárhely, Karcag, Komárom, Breznóbánya, Békéscsaba, Szilágy-somlyó, Szabadka, Beszterce, Földvár (Feldioara) și Medgyes (Mediaș).

În aceste școli se primesc tineri, cari au împlinit cel puțin 16 ani, știu ceti, scrie și socoti, sunt sănătoși, revaccinați, iar părinții lor se obligă a plăti pentru întreținere în acele școli anual câte 300 cor. Cursul ține 2 ani și se începe în 1 Octomvrie, dar înștiințările au să se facă până în 1 August. La înscriere se plătește o taxă de 10 cor.

Absolvenții acestor școli pot fi aplicați și ca supraveghetori ori administratori pe la moșii mai mari, unde pot avea frumoase venituri materiale.

B. Grădinaritul.

Un ram al economiei de pământ, care devine din zi în zi tot mai însemnat, e grădinaritul.

Grădinaritul, cu deosebire în preajma orașelor, aduce mari venituri. Aceasta ni-o dovedesc mai ales Bulgarii, cari vin din depărtare, iau pământul cu bani mulți în arândă și cu toate acestea câștigă mult.

De aceea țărani noștri, cari locuiesc în orașe, sau în preajma lor, nu fac rău, dacă introduc băieții în acest ram economic.

Sunt mai multe căi, prin cari și-ar putea câștiga copiii cunoștințele de lipsă în acest ram.

Cea mai ușoară cale e de a-ți da copilul ca lucrător un an, doi, în o legumărie bulgărească. Aici pe lângă aceea, că se introduce în legumărie, poate căpăta și bani. A doua cale e de a da copilul ca învățacel la un grădinar, unde învață atât legumăritul, cât și pomăritul și apoi și florăritul.

Voind însă a face din copii grădinari în toată puterea cuvântului, — pe aceștia trebuie să-i trimitem la școala de grădinarit din Budapesta. (Kertészeti tanintézet).

În institutul acesta se țin trei feluri de cursuri, și anume: 1. Un curs de trei ani, pentru grădinari. 2. Un curs de 1 an, pentru calfele de grădinari, și 3. Din timp în timp și după trebuință se țin cursuri de durată mai scurtă pentru preoți, învățători, proprietari, drumari etc.

1. Cursul pentru grădinari. Cursul pentru grădinari are de scop a perfecționa pe elevi în toți ramii grădinaritului, și anume, în grădinaritul de lux, în legumărit, în pomărit și în vierit.

Anul școlar începe la cursul acesta în 15 Septemvrie și ține tot anul. În cursul pentru grădinari se primesc trei feluri de elevi: ordinari, extraordinari și oaspeți.

Spre a fi primit cineva ca elev ordinar trebuie să aștearnă rugare prin direcțiunea institutului la ministrul de agricultură până la 1 August.

La rugare sunt a se alătura: 1. atestat de botez, dovedind etatea de 16 ani, și că nu e trecut de 20; 2. atestat medical; 3. atestat de moralitate; 4. atestat școlar de pe clasa a IV gimnazială, reală ori civilă; 5. declarație din partea părinților, prin care se obligă, că vor purta spesele împreunate cu îmbrăcămintea, recvisitele de învățământ, și că vor plăti la timp taxele pentru întreținere în institut, și 6. atestat, că a lucrat în branșa grădinaritului 2 ani ca învățacel, și că se pricepe în branșa aceasta.

Praxa aceasta de 2 ani se poate face la orice școală economică de stat, sau particulară, care stă sub conducerea unui grădinar diplomat.

Ministrul însă dintre școlile economice a designat în scopul acesta școala economică din Kolozsmonostor, unde elevii primesc locuință gratuită și pe zi 1 cor. 28 fileri întreținere.

Spre a fi primit cineva a face praxă în această școală, are să trimită rugare prin direcțiunea acestei școli la ministru. Rugarea trebuie timbrată și însoțită de documentele următoare: 1. atestat că a absolvat

4 clase gimnaziale, civile ori reale; 2. carte de botez; 3. declarație de invoire din partea părinților; 4. atestat de moralitate și 5. atestat medical.

Tot în scopul acesta se poate face praxă și pe domeniul arhiducelui Iosif din Alcsuth (comit. Fehér), unde tinerii se împărtășesc de întreținere gratuită.

Spre a face aci praxă trebuie înaintată rugare însoțită de documentele înșirate mai sus direcțiunii domeniului din Alcsuth (Cs. és kir. hercegi központi uradalmi igazgatószág).

Ca elevi extraordinari sunt primiți aceia, cari sunt mai bătrâni de 20 de ani, sau pot fi și sub 20 de ani, dar din lipsa de loc nu pot fi primiți în internatul institutului. Aceștia au să se îngrijească ei înșiși de locuință și mâncare și au să plătească 10 cor. didactru anticipativ pe fiecare semestru; trebuie însă să se supună tuturor legilor institutului. După absolvare primesc atestat ca și cei ordinari.

Ca oaspeți sunt socotiți acei tineri, cari vreau să se specializeze numai în anumite materii. Nu sunt supuși regulilor institutului, dar trebuie să plătească după fiecare studiu și pe fiecare semestru câte 10 cor.

Întreținerea elevilor ordinari se face în internat. În internat se pot primi cu totul 30 elevi, adică din fie-care an câte 10.

Taxa în internat e de 400 cor. pe an, pentru care sumă elevii se împărtășesc de locuință, mâncare, spălat, încălzit, luminat și instrucțiune, iar în caz de boală au medic și medicină.

De haine de pat, de îmbrăcăminte, de recvisite de învățământ și de scris, cum și de cuțit de altoit se îngrijesc părinții.

Taxa în internat e a se plăti în 4 rate și anume, rata I în 15 Sept., a II la 15 Decemvrie, a III la 15 Martie și a IV la 15 Iunie.

La ordinul ministrului 12 elevi, adică 4 din fie-care an, cari se poartă mai bine, se primesc gratuit. Dela reflectanții la aceste locuri gratuite se cere să aștearnă și atestat de sărăcie.

După terminarea cursului și după depunerea examenului, fie-care elev primește atestat, în care se face evident sporiul făcut în fie-care semestru. Absolvenții distinși la propunerea corpului profesoral se aplică în institut ca subgrădinari, pe un an sau pe mai mulți ani, cu salariu, ba unii se trimit și în străinătate cu stipendii, ca să se perfecționeze din toate punctele de vedere.

Absolvenții acestei școli au și dreptul de voluntariat.

2. Cursul de un an pentru calfele de grădinari. Cursul acesta se începe în fie-care an la 16 Februarie și se termină în 15 Februarie. Scopul lui e de a perfecționa calfele de grădinari.

Spre a fi primit cineva în acest curs trebuie să înainteze rugarea timbrată ministrului de agricultură, prin direcțiunea institutului, până în 15 Ianuarie din fie-care an.

de opere, cari de sine înțeles rămân numai planuri, — însă place foarte mult acestei etăți ocuparea cu ele. — Catehizarea și-a ajuns scopul fără nici o sfortare și de tot convingător — dând în mâna băieților o astfel de „Istorie“, care atât de plăcut ținde la depărtarea urei dintre om și om, ce provine din diferitele stări și poziții bune și rele ale omeniei. De tot potrivită e și pentru adulți. Toate călătoriile se caracterizează în cele cuprinse sus.

6 „Istoria bărbierului și a fraților săi“. Are o binefăcătoare putere educativă întru creșterea tineretului neguraliv și e potrivită pentru etatea de 9—12 ani, însă fiind în legătură nedespărțibilă cu a celorlalți frați nu se poate admite la această etate.

a) „Fratele cel mai mare“. Povestire pentru înfrânarea poftelor sexuale, educă tineretul de a se duce în rătăcire. Pentru bărbați de 15 ani în sus.

b) „Fratele al doilea“ asemenea educă pentru înfrânarea poftelor sexuale. Potrivită pentru etate de peste 15 ani, sex bărbătesc.

c) „Frate al I-lea“ educă pentru formarea unei judecăți clare. Potrivită și pentru etate de 9—12 ani, însă fiind în legătură cu celelalte, asemenea nu are înțeles pentru aceasta etate.

d) „Fratele al V-lea“. Educație potrivită de a abține tineretul dela mândrie, închipuire. Pentru ambele sexe ale etății de 15—18 ani.

f) „Fratele al VI-lea“. Potrivită cu ambele sexe ale etății de 9—12 ani. Educă întru dedarea cu suferințele, — însă e în legătură cu cele de înainte.

Acesta e cuprinsul cărții întâi, care în toate bucățile sale are fond educativ, moral, cuprins în o formă de tot plăcută și ușor de înțeles, plăcută e din din motivul, că fantazia limpede joacă rolul cel mai însemnat în aceste bucăți, și așa face cetirea de tot plăcută și neobositoare și pentru cei ce „nu așa bine știu“ ceti. — Toate bucățile din aceasta carte sunt potrivite pentru săteni și orășeni.

II „Povestiri din Halima“. Cartea a doua cuprinde:

1. „Istoria fiului de crai cu ochiul scos“. Intru cât are ca obiect duhurile rele și puterea vrăjitorilor, nu atinge de loc scopul dorit. Având însă formă de tot plăcută e foarte potrivită pentru bibliotecile populare. — Putere educativă-morală n'are.

2. „Istoria Dervişului“. Asemenea are ca obiect lumea duhurilor rele, puțin fond educativ-moral. Pentru forma plăcută însă e potrivită la bibliotecile populare, pentru cetitorii de etatea de 18 ani în sus.

3. „Tăetorul de lemne și duhul“. Vorba e de răutatea unei femei, care consumă viața bărbatului său, acesta cu ajutorul unui duh s'a scăpat de ea — și ou ea de duhul. La copii n'are loc, în schimb

La rugare sunt a se alătura: extras de botez, din care să se vadă, că competentul a împlinit 17 ani, dar n'a trecut de 22, apoi atestat medical, atestat de moralitate, atestat școlar, din care să se vadă, că a isprăvit 6 clase elementare, și document, că a lucrat cel puțin 3 ani la un grădinar. Cartea de calfă încă poate servi în scopul acesta.

Având elevii cursului acestuia a lucra în grădina institutului, primesc toată întreținerea aci și afară de aceasta câte 15 cor. lunar, în mod decursiv.

Calfele în tot timpul anului fac praxă, și în anumite timpuri și teorie. La sfârșitul anului depun examen și primesc atestate.

3. Cursurile de categoria a treia se țin din timp în timp, și după trebuință. Cei-ce cercetează aceste cursuri se supun unui examen, după depunerea căruia primesc atestat de frecventare.

Astfel de cursuri sunt: Cursul de pomărit de 6 zile, cursul pentru valorizarea poamelor de 4 zile, cursul de legumărit de 6 zile și cursul pentru drumari de 6 zile.

C. Vieritul.

Viile sunt de mare însemnătate pentru economi. Ele de multe ori îi aduc un folos cu mult mai mare decât plugăritul. S'au văzut oameni, cari din o bucată de pământ, cultivată cu vie, și-au câștigat subsistența. În urmare și poporul nostru ar trebui să dea vieritului o atențiune cât mai mare.

Vieritul însă reclamă cunoștințe speciale dela vier. Aceste cunoștințe și le poate câștiga, lucrând sub conducerea unui vier practic, sau cercetând școlile de stat pentru vier, înființate la Erdiőszeg, Kecskemét, Méneș, Nagyenyed, Pozsony și Tarcal.

Cursul la aceste școli e de 3 ani și anul școlar se începe la 1 Octomvrie și se termină la 31 Iulie.

În școlile acestea pot fi primiți ca elevi ordinari, tineri, ce au împlinit 16 ani, sunt sănătoși, ceea-ce au să dovedească prin atestat medical, și prin atestat au să dovedească, că au absolvat 4 clase elementare. Lângă acestea au să alătore atestat de moralitate și declarația, că până la terminarea cursului nu vor părăsi institutul fără voia direcțiunii.

Rugarea trebuie înaintată direcțiunii respective, până la 30 August.

Cei-ce isprăvesc acest curs, pot fi aplicați ca vier, sau ca pivnițeri, atât la privați, cât și la neguțatori de vin, dar pot fi și ei vier independenți sau neguțatori de vin.

Pentru copiii proprietarilor mici se țin la aceste școli cursuri și numai de un an.

Cea mai înaltă școală economică în țara noastră este academia agronomică. Aceasta are de scop a perfecționa pe absolvenții școlilor medii pe terenul economic, atât din punct de vedere teoretic, cât și practic. Tot în această școală se cresc și profesorii de economie.

Academii agronomice sunt în țara noastră la Magyaróvár, la Keszthely, Debrecen, Kassa și Kolozsmonostor.

FOIȘOARĂ.

Literatură pentru tinerime.

I. „Povestiri din Halima“. Cartea întâia cuprinde:

1. „Istoria Brahmanului“... Pentru abstarea dela ucideri. — Potrivită pentru etate de 9—12 ani.

2. „Istoria Șeihului vrăjitor“... Moralizează, eventual combate constatarea D-zeirei numai pe baze de ordin natural. Intru cât în unele frase obvine și iubirea dintre sexe, o sflu potrivită numai pentru adulți de ambele sexe, eventual gimnasia cl. III—IV.

3. „Istoria fiilor lui Acsid“. Moralizează pentru combaterea furtului și a minciunii, și intrucât obvin fraze de iubire și contact între sexe, e potrivită exclusiv pentru cei trecuți de 18 ani.

4. „Istoria Sobaidei“ moralizează pentru abstarea dela ucideri și răsplătirea binelui cu răul. Potrivită pentru ambele sexe dela 12—15 ani.

5. „Istoria lui Simbad, a călătorului pe mare“. Tot ce e creat de o fantazie curată, place atât de mult etății dela 9—15 ani. — În acest period de viață al omeniei, sufletul creiază pe baze de fantazie sumedenie

însă e de tot potrivită în bibliotecile populare pentru sexul femeiesc și bărbătesc.

4. „Cele 3 mere“. Are fond de educație morală, însă vărsat în forme nepotrivite cu etatea copilăriei. Aceasta de altcum face mare plăcere la cetit pentru bărbați, având o formă de tot plăcută, combate jaluzia conjugală, — care roade ca viermele cel neadormit la fericirea multor familii.

Acesta este cuprinsul acestor cărți, care nefiind în întregime cu același obiect, ci având mai multe bucăți cu diferite obiecte, nici nu se poate în forma aceasta aplica la o anumită etate sau sex, ci după cum sunt specificate mai sus sunt a se extrage și apoi a se pune în folosință. În forma ce o au aceste cărți de prezent, încă se pot folosi numai la etatea de peste 16 ani. — De altcum extrase fiind, oricare bucată folosită în modul aici arătat, ar forma tot atâția tranșafiri școlarelor și adulților.

Balomin, la 25 Iunie 1912.

Petru Furdui,
învățător.

Vorbe înțelepte.

Cel mai distins om din lume își dăorește aproape toate ideile sale frumoase și salutare persoanelor, cu cari a avut comunicare spirituală și cărților pe cari le-a consultat.

Cursul ține trei ani. Anul începe în 1 Octombrie și se termină cu finea lui Iulie. Inscriserile se fac din 1—8 Oct. la cari fie-care reflectant e dator a se prezenta în persoană.

Ascultătorii academiei sunt: *ordinari și oaspeți*.

Ascultătorii ordinari sunt toți aceia, cari corespunzând tuturor condițiilor de primire se obligă a asculta toate obiectele de învățământ, a lua parte la toate lucrările economice și a face pe fiecare semestru examen.

Ca oaspeți sunt aceia, cari din o anumită cauză nu pot corespunde condițiilor de primire, și cari se obligă a asculta numai anumite obiecte.

Ca elevi ordinari se primesc maturisanzii școalelor medii și ai școalelor comerciale.

Ca elevi extraordinari se primesc indivizi de sine stătători majoreni, și astfel de inși, cari au absolvat o școală mai înaltă și voiesc să se cualifice numai din anumite obiecte. Aceștia plătesc pentru fiecare obiect ales pe semestru câte 8 cor., iar pentru examen 16 cor.

Elevii ordinari plătesc pe fiecare semestru anticipativ câte 40 cor. ca didactru, și la fiecare înscriere 10 cor. ca taxă de înscriere.

În Magyaróvár cu 80—100 cor. se poate căpăta lunar toată întreținerea.

Diploma câștigată în școala aceasta e foarte însemnată. Cu ea se capătă aplicațiune pe moșile mari, în guvern, la domeniile statului și ale coroanei, precum și în instituturile economice de învățământ.

(Va urma).

Domnia Sârbilor în Semlin.

(b.) Ziarul din loc, *Sib. D. Tagespost* primește următorul raport interesant asupra scurtei domnii a Sârbilor în Semlin:

„... Foarte scurtă vreme a ținut domnia. Li-a fost dat Sârbilor să petreacă numai puține zile în Semlin și mulțumită domnului, a dispărut repede acest vis urât pentru noi. Spre bucuria generală situația Sârbilor a fost de așa, cât n'a putut să facă multă stricăciune, și noi am scăpat numai cu frica. Câci din primul moment ce Sârbii au intrat la noi, trebuia se-și concentreze toată atenția cum să se sperie de Impresurarea trupelor noastre, așa că nu avură timpul fizic, să despoate sau să facă stricăciuni caselor, etc. Toate edificiile particularelor au rămas neatase. Nici o locuință nu a fost călcată, și chiar și obiecte de preț, lăsate aci în grăba refugierii, au rămas neatase. O singură prăvălie mare de băcănie a fost spoliată de toate mărfurile, de care se vede că Sârbii aveau mare nevoie. Afară de aste, un medic din Semlin va trebui să renunțe pentru totdeauna la automobilul său, pe care Sârbii li l'au luat „împrumut“.

Oamenii noștri știau încă cu multe zile înainte, că Sârbii proiectează o excursie la Semlin. Astfel muți au părăsit orașul luând tot ce putură lua cu sine. Ultimii refugiați au fost aduși cu un remorcor la Neoplanta.

Trecerea Sârbilor s'a făcut peste un pod de pontoane. Monitoarele noastre se găseau într'o situație bine apărută, și deaceia li lăsară deocamdată pe Sârbi se-și facă pofta, deoarece lucrul principal era, să fie capturat un mare număr de trupe sârbești. După ce Sârbii își făcură intrarea în oraș, ofițerii lor se adunară în Otelul Central, provocând pe otelieri să-i provizanteze pe bani gata. Soldații sârbi mai trătă de-părțară toate tablele cu numirea străzilor, și le înlocuiră cu altele cu numiri sârbești, pe care le aduseră dea gata cu ei. De primar numără pe un farmacist sârb din Semlin, care în același timp avea îndatorirea se desfacă în oraș o foaie sârbească, care o redigiase: Sârbii în toată graba aici. Dar bietul primar n'a putut face treburi cu foaie, căci soldații nu aveau cu ce s'o cumpere, iar locuitorii orașului nu simțeau nici un îndemn s'o cetească. Ofițerii sârbi, în tot timpul șederii lor aici, își peteuseră vremea în Otelul Central, bând șampanie. Cu toate că vociferau într'una, n'a strigat nici unul din ei „plata!“ Așa ceva n'a auzit nici o singură dată. Înaintea otelului pe străz și în afara de oraș, soldații sârbi erau postați ca santinele.

Posturile aveau ordin să dea alarmă, îndată ce s'ar fi zărit trupele noastre. Când Sârbii au prins de veste, că sosese trupele noastre, au părăsit în ruptul capului orașul. Ofițerii au fost cei dintâi pe podul de pontoane. Plecarea lor s'a făcut atât de repede, încât își lăsară toate lucrurile lor

la otel, a căror valoare însă nu face nici pe departe atâta, cât face consumația lor, cu care au rămas datori. În fuga lor peste pod Sârbii fură atacați de focul monitoarelor noastre. A fost o baie de sânge aproape ca cea dela Mitrovița, unde a fost nimicită divizia timocană. Mulți au căzut în apă, deoarece, podul să rupsesse înainte de ce să ajungă Sârbii pe malul lor. Mulți își cercară scăparea prin înnot, însă câți să vor fi înecat, nu se poate ști.

Un detalii interesant este și faptul, că pe când Sârbii se aflau în Semlin, erau aici și trei ofițeri austro-ungari, deghisați ca zileri cari aveau menirea să urmărească desvoltarea lucrurilor. Intre altele acești trei zileri le ajutară Sârbilor la baterea tăbăitelor cu inscripțiile numirilor de străzi sârbești pe case. Plata de trei dinari la zi (egal trei franci. Red.) pe care li-o făgăduiseră Sârbii pentru această muncă, se înțelege că nu și-au căpătat-o nici până astăzi, căci Sârbii n'au mai avut timp să-și plătească datoriile...“

NOUȚĂȚI.

Sfințirea noului seminar. La întrebările ce ni se fac dăm răspunsul, că în urma împrejurărilor grele prin cari trecem, sfințirea noului seminar arhiepiscopesc, terminat și predat mănăstirii sale, nu se va face cu învitarea publicului estern la actul sfințirii, ci numai în prezența publicului sibiian, și anume: *Duminică în 21 Septembrie (4 Octombrie n.)* când se va serba și ziua patronului seminariului nostru. Publicul sibiian e învitat pe calea aceasta se participe la actul sfințirii noului seminar.

Uzurarii. Foile din Budapesta constată, că războiul actual a adus din hotarul depărțat al nordului numeroși speculanți în centrele Ungariei. Acești oameni isteți — pe semne ca să mulțumească pentru buna primire ce li s'a făcut în țară, — cuturează toate localitățile, și cumpără dela populațiunea satelor orice aliment, care se poate păstra pe earnă. Cumpărățile se fac, firește, cu prețuri aproape ridicole. Marfa câștigată astfel se înmagazinează în cantități diferite. Scopul și rezultatul sunt evidente: în lunile de earnă domniile speculanților vor stabili însăși prețul alimentelor îngrămădite, ear banii publicului consumator au să treacă în buzunarele unor indivizi, cari până acum n'au avut nimic comun cu viața economică a Ungariei. Cine va apăra în contra lor pe cei neajutorați?

Episcopi în linia de bătaie. Conform ziarelor italiene, în armata franceză slugesc douăsprezece mii de preoți, între cari și doi episcopi. Toți își fac serviciul în linia de bătaie. În oastea germană nu este nici un singur preot, care să lupte la front, ci ca preoți de campanie își desvoaltă activitatea în spitale. Porunca francezilor stă în contradicție cu învățăturile bisericii. Ear faptul, că înșiși episcopii au să îndeplinească s'ujbă, ca orice soldat de rând, este cu totul de neîteles.

Darul ofițerului francez. Un ofițer francez, răposat la Gita, și-a testat întreaga avere considerabilă pe seama Crucii Roșii germane, din motiv că Franța pe nedreptate a declarat război Germaniei.

Renunțare. Toți profesorii universității din Lipsa au renunțat la titlul de doctor onorar, ce li s'a acordat de țările, cu care Germania poartă război. Intre numiți profesori se găsește și savanții celebri Wundt și Lamprecht.

Mulțime de răniți. Călători din Rusia sosiți la Constantinopol povestesc, că în Moscova sunt pline nu numai spitalele, ci și casele particularilor de mulțimea răniților.

Colera. Din ministerul de interne se comunică pe ziua de 27 l. c. constatarea câte unui caz singular de coleră în Sopron, Dunakesz, Mezőboc (com. Zemplinului), Töketerebes (com. Zemplin), Nagykároly și Dunaszerdahely. Mai departe în spitalul St. Gerhard din Budapesta, 8 cazuri, apoi 3 cazuri în Miskolcz 2 cazuri în Dobrișin. Va se zică cu totul 19 cazuri.

Feministele pentru pace. Biroul central al sufragetelor din Washington a hotărât să roage pe Wilson, prezidentul statelor unite, să netezească drumul pentru pace între națiunile Europei. Wilson are să primească în 4 Octombrie n. comitetul de dame ales în acest scop.

Medaliile de vitejie. Soldații de rând, împreună cu subofițerii, vin distinși pentru actele de vitejie, săvârșite pe câmpul de război, cu medalia de aur, cu medalia de argint clasa I, și cu medalia de argint clasa II. Alte decorațiuni pentru ei nu există în monarhia noastră. Cu fiecare din aceste medalii era împreună o mică rentă viageră și până acuma, care variază, după șarja respectivului. Dela 1 Octombrie n. c. s'au stabilit însă alte reguli, pe baza cărora se va da în viitor aceasta rentă, și anume, cei decorați cu medalia de aur vor primi, fie subofițeri ori soldați de rând, o pensie lunară de 30 coroane, cei cu medalia de argint clasa I, o pensie lunară de 15 coroane și cei cu medalia de argint clasa II o pensie lunară de 7 cor. 50 fileri, fără deosebire, fie că sunt subofițeri ori soldați simpli. Plătirea rentei se începe cu prima zi a lunii în care s'a făcut acordarea medaliei și înceată cu ultima zi a lunii în care a decedat cel decorat.

Părintele Matković trăiește. Preotul Matković, despre care am adus și noi știrea în numărul de Marți, că ar fi fost lovit de o șrapnelă la altar, scrie lui „N. P. Journal“ (după care am reprodus și noi vestea), că trăiește, și că în toată vestea nu e altceva nimic adevărat, decât că el de fapt nu s'a refugiat dinaintea dușmanului, ci și-a celebrat liturgia în liniște pe când orașul Semlin era asediat de Sârbi; dar nici în fața bisericii, nici lui, nu i s'a întâmplat nimica.

Împărțeață. Doi soldați vorbesc seara la focul din tabără: „Ai s'at, că Belgia are să fie împărțită între Germania și Anglia?“ — „Cum? Tocmai între Anglia?“ — „Da, ea va primi familia regală; ear Germania se va mulțumi cu țara Belgiei“.

Biblioteca despoiată. Una din bibliotecile cele mai vechi și mai bogate poloneze, și anume biblioteca prințului Ossolinski din Lemberg, a fost despoiată de ruși. Cărțile și obiectele de mare preț ale bibliotecii s'au transportat la Petersburg.

Răniți ruși în Cracovia. Numărul însemnat de răniți ruși din spitalele Cracoviei arată, că armata Rusiei a pierdut în luptele galițiene neasămanat mai mulți oameni, decât armata austro-ungară. Răniții ruși aflători în Cracovia sunt adecă *de patru ori* atâția, cât sunt ai noștri. Pentru nenorocii soldați muscali este o curată binefacere, că au ajuns în captivitate, căci se găseau au adevărat într'o stare de plâns: au suferit foame cumplit, și în zilele din urmă — cum spun — n'au mâncat alt ceva, decât cucuruz crud și ovăs.

Vocabular soldătesc. La unul dintre soldații răniți, aflători în spitalele noastre — cum scrie ziarul Budapesti Hirap — s'a găsit o cărticică cu litere rusești purtând titlul: *Voenni slovar*, adecă: *Vocabular soldătesc*. Este o listă de cuvinte și fraze tipărită în 1913 la Kiev, care dovedește, că în Rusia oamenii s'au pregătit sistematic și cu d'amar pentru război împotriva Austro-Ungariei și a Germaniei. Întrebările și răspunsurile din această cărticică sunt lucrate cu multă exactitate atât în limba germană, cât și maghiară. Eată, după numitul ziar, câteva caracteristice exemple: „Pe unde se merge la Mișcolț?“ „Care e drumul cel mai de aproape către Seghedin?“ „Nu este altă cale spre Budapesta?“... „Ești tu slovac? Ești sârb? Ești croat? Ești român?“ „Care sate s'au răscolit împotriva stăpânirii?“... „Cine le conduce?“... „Cine e învingător?“ „V'ati bătut cu ungurii?“... „Unde vă adunați?“ ș. a.

Lămurirea opiniei publice. Profesorul de filozofie Kühnemann dela universitatea din Breslau a fost trimis de ministerul de externe la America, având misiunea de a lămurii opinia publică privitoare la cele ce se petrec acum în Europa.

Credința aliatului. Fostul ministru-preșident italian *Giolitti* a declarat în fața mai multor deputați următoarele: „Ar fi un păcat iofam și banditism politic, dacă Italia s'ar alătura la tripla înțelegere. N'am putut urma în război imperiul german și monarhia austro-ungară, dar nu vom cădea fidelitatea cu care suntem datori aliaților noștri. Sfințenia cuvântului dat obligă Italia mai mult, decât învățăturile lui Macchiavelli. Este vorba de onoarea Italiei. Problema pentru Italia n'are decât o singură deslegare: cea mai strictă neutralitate.“

Până la ultima picătură. Scriitorul francez Richepin a trimis comandantului militar din Paris, lui *Gallieni*, o scrisoare deschisă, în care z'ice că Parisul trebuie apărat până la ultima picătură de sânge a celui din urmă soldat francez; căci nu se poate admite, ca Parisul întărit să fie declarat oraș deschis.

Contele Károlyi vine acasă. Șeful independentilor dela noi, contele Károlyi Mihály, cel cu prietenia rusă și cu traista după dolari americani, a fost până acuma prizonier francez în Bordeaux, de unde însă a scăpat și acum se află în Madrid. În curând va pleca spre casă. A scăpat din captivitate pe motivul, că a ajuns în mâinile Francezilor înainte de izbucnirea războiului, când venea acasă din America. Din Rusia poate că nu scăpa atât de ușor, ci trebuia să-și documenteze dragostea față de Ruși, manifestată altădată atât de șgotos, numai pentruca să sparie pe contele Tisză.

Universitari înscriși. În semestrul prim al anului școlar curent s'au înscris cu mult mai puțini studenți la universitatea din Budapesta, decât în anii precedenți. De astădată s'au anunțat abea 3400; pe când în semestrul prim din anul școlar trecut s'au înscris 8200 de studenți. Intre cei înscriși se găsește și mulți soldați porniți la război.

Copii din America au făcut o colecție ca să adune obiecte pentru daruri de Crăciun pe seama acelor copii din Europa, a căror părinți sunt duși pe câmpul războiului. Guvernul american va pune pentru aducerea acestor daruri peste ocean la dispoziție un vapor al său propriu.

Mitropolit în captivitate. Mitropolitul greco-catolic rutean *Szeptycky* din Lemberg, cum se scrie din Petersburg, a fost transportat la Nijni-Novgorod.

Ofițerii englezi. Ziarul *Times* arată că în luptele din Franța sunt 1100 de ofițeri englezi morți, răniți și dispăruți, din 3000 câți au plecat la război.

Automobilul de tristă amintire. A sosit la Viena automobilul în care moștenitorul de tron Francisc Ferdinand și soția sa Sofia și-au făcut ultima călătorie la Sarajevo. Pe automobil, care se păstrează în arsenal, se observă deslușit urma atentatului: o mică spărtură, prin care a străbătut unul din gloanțele revolverului. Automobilul se va păstra ca o tristă amintire a începutului evenimentelor, care au să schimbe fața lumii.

Aviz dela poliție. Căpitanul orașului face atent public, că descărcarea, crăparea și tăierea lemnelor de ars este interzisă în străzi, fără autorizație polițienească. Cei ce nu se vor conforma acestui ordin, vor fi pedepsiți fără cruțare. Numai în casuri excepționale, la rugare specială, poliția va permite tăierea lemnelor în stradă.

Primejdia epidemiei în război. Bacteriologul german *Schottelius*, într'un articol de ziar, declară că Europa nu este amenințată serios de pericolul epidemiei de hoeră. Ca să se poată răspândi o epidemie — zice numitul bacteriolog — afară de bacili, mai au o deosebită înrăurire și raporturile igienice, de nutreământ și de locuință, ale populațiunii. Holera va secera jertfe numeroase, numai când se vor întruni toate condițiile prinoioase pentru lătrirea sa. Bacilul holerei nu poate prospera în apa rece și curată, negăsind acolo elemente din care să se nutrească și să se înmulțească. Oamenii, nebuni de jumatate, au încercat să inficiez apeductele, turnând într'insele mai muți litri de bacterii; încercarea n'a izbutit: apa curată a nimicit bacteriile.

Icoană parisiană. Despre capitala franceză, care își așteaptă impresurarea, aflăm din ziare italiene amănunte interesante. Parisul, după vorba parisiană, este astăzi *destolat*. Străinii adecă au plecat, și numai adevărații oameni de baștină au rămas: aceștia se lipsesc de asfaltul bulevardelor mai mult decât țărâna de glia pământului său. Și s'au dus și fricoșii. Cei rămași sunt cu toții bine dispuși, ironici, sceptici veseli, fac glume și duh, și nu li se pare că primejdia ar fi grozavă. De lucru n'au nimic. Ocupația principală este primblarea și pierderea de vreme. Lumea, care nu se încrede în puterea trupelor franceze, așteaptă să se întâmple o minune salvatoare. Decând masinele de sburat germane sfârșie în văzduh d'asupra orașului, nopțile nu se luminează. Locuitorii s'au obișnuit și cu întunecimea. După opt ore seara, nici un suflet nu mai e pe stradă în veselus și șgotosul Paris de altă dată...

Bioscopul Apollo de pe piața Hermann va reprezenta, Mercuri și Joi în 30 Sept. și 1 Oct. n. 1914 următorul program: Orașul Cașmir (India), după natură. Clara scrie cu mașina, umoristic. Scris de André Deed, predat de d-șoara Frascaroli. Iubirea musicantului, dramă în 3 acte: Erna Morena-Antalfy-Garas. Cănele fugit, umoristic.

Nr. 484/1914 (590) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea parohiei Bucurdea Vinoasă (cl. III.) se scrie nou concurs cu termen de 30 zile dela această primă publicare.

Venitele cu întregirea prescripă dela stat sunt conform datelor din coala B.

Cererile de concurs se vor înainta la subscrierul oficiu, în termenul susindicat, având concurenții a se prezenta, conform restricțiunilor reglementare, în o Duminecă sau Sărbătoare la biserică spre a cânta și predica resp. celebra.

Alba-Iulia, 13 Septembrie 1914.

Of. protopresbiterial rom.-ortodox al tractului Alba-Iulia, în conțelegere cu comitetul parohial.

Ion Teculescu
protopresbiter.

Nr. 828/1914 (589) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățator dela școala confesională gr.-or. română din Comana inf., se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Tel. Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Din cassa bisericeii anual 600 cor., cari se plătesc în rate lunare.

Restul s'a cerut dela stat și numai dacă se primește se poate da.

Cvartir în natură.

Pentru grădina în natură.

Pe lângă îndatoririle regulamentare a-lesul va fi dator fără altă remunerație să facă voce cu adulții un cor din cel puțin 2 voci cu cari se cântă răspunsurile la sfânta liturgie și la producțiuni școlare, are a ținea strana stângă la utrenie și vecernie și a conduce grădina de pomărit și legumărit.

Ceice vor arăta pregătire muzicală mai înaltă vor fi preferiți.

Dela concurenți se recere a se prezenta înainte de alege la biserică spre ași arata dexteritate în cântări. Cererile se adresează la subsemnatul oficiu protopopesc.

Făgăraș, la 4 Sept. 1914.

Oficiul protopresbiterial al tractului Făgăraș în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea
protopop.

Nr. 473/1914. (588) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc la școala noastră din comuna Pricaz, lângă Orăștie, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar fundamental de 1200 cor. plătit în rate egale anticipativ, anume: 700 cor. din venitele dela cassa alodială și 500 cor. ajutor dela cassa arhidiecezană din dotațiunea dela universitatea sârbească.

2. Cvartir și grădina în natură.

Cel ales va fi dator a cerceta regulat sf. biserică Duminecile și sărbătorile cu elevii la sf. liturgie, va cânta răspunsuri liturgice și va îndeplini toate îndatoririle regulamentare.

Concurenții au a-și trimite la oficiul subsemnat recerșele lor în termenul arătat și a se prezenta spre a fi cunoscuți poporului.

Orăștie, la 10 Sept. 1914.

Oficiul protopresbiterial gr.-ort. român, în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa
protopresb.

Se află de vânzare la Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Ioan cav. de Pușcariu:

Fragmente istorice

despre

boierii din țara Făgărașului.

La partea I 40 fileri, la partea II 60 fileri, la partea III 80 fileri, la partea IV cor. 5 20.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Frumoasa din Nor

și alte povești

de

E. Hodoș.

Prețul 250 cor. + porto 20 bani.

La Librăria arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare:

Șasezecișicinci de predici populare

de

Arhim. SCRIBAN.

Edițiunea a III-a. Din nou cercetată, îmbunătățită și întregită. Cu un apendice de trei predici traduse.

Prețul 4 cor. + 30 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Constituția

bisericeii gr.-or. române din Ungaria și Transilvania

sau

Statutul organic

comentat și cu concluzile și normele referitoare întregit

de

Ioan A. de Preda,

advocat și fiscal al Consistorului arhidiecezan gr.-or. rom. din Sibiu.

Prețul 2 cor. + porto 20 fil.

La Librăria arhid., Sibiu, se află de vânzare:

Em. Suciu:

Țiganul la vânat,

comedie originală în două acte, în versuri.

Arde 'n țigănie!...

anecdota.

Prețul 40 fil. + porto 5 fil.

Țiganul la târg de vite,

dialog scris în versuri.

Toastul lui Pamfilie.

monolog.

Prețul 30 fil. + porto 5 fil.

La Librăria arhidiecezană, Sibiu, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiu**Biblioteca Teatrală**

editată de Societatea Fondului de Teatru Român

Nr. 28. Teodor Abt, Bacăreasa, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 30. Aurelia Păcățian-Rubenescu, Iepurașii la școală, cinci piese teatrale, dialoguri și patruleguri. Prețul 20 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 31. Max Maurey, Farmacistul, comedie într'un act. Prețul 32 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 32. Andre Mycho, Glorie postumă, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 33. Jana Marni, O Repetție, dialog. Prețul 20 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 34. Alfred de Musset, Un Capriciu, comedie într'un act. Prețul 48 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 35. C. Goldoni, Un Accident Curios, comedie în 3 acte. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 36. Yves Mirande, Zoe, comedie într'un act. Prețul 26 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 37. Fr. de Schiller, Wilhelm Tell, dramă istorică în 5 acte în versuri, traducere în forma originală de Stefan O. Iosif. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 38. Georges Courtenne, Invingeri strălucite, piesă într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 39. Micul mincinos, comedie în 2 acte, localizată de Bujorei. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 40. I. Russu Șirianu, Militărește, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 41. Horia Petra-Petrescu, Poezii și Monoloage de declamat broș. I. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 42. Capra cu trei iezi, piesă pentru copii, în trei tablouri după povestea lui I Creangă, de Radu Prișcu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 43. Victor Eftimiu, Crăciunul lui Osman, tragi-comedie într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Cosinzeana

care e redactată de dnul profesor Marin Demetrescu din Craiova, au apărut până acuma:

Nr. 1. I. H. Fabre, Din Moravurile și Poririile insectelor, ed. II. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 2-3. M. Demetrescu, Inceputurile Omnirii, ed. II. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 4-5-6. Ilie N. Gelep, Pământul și Omul, partea I. Asia. Prețul 75 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 7-8. M. Demetrescu, Lecturi Geologice. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 9. Constantin Rădulescu, Culegeri științifice. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Națională

redactată de dnul D. Vasiliu-Bacău.

Nr. 51-52-53. Pedagogia și Medicina, Primejia Alcoolismului și Vitejia Românilor. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 54-55-56. Bulgarii, Foloasele Chimiei și Solidaritatea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 57-58-59. Apărarea Națională, Rușii și Sgârzenia. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Flacăra.

Nr. 7-8-9. H. G. Wells, Primii Oameni în Lună. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Nr. 10. V. Eftimiu, În temnițele Stambulului, romane. Prețul 60 fil. + 10 fileri. porto.

Nr. 11. Onoto Watana, Privighitoarea Iaponeză, roman din viața japoneză. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 12. Edmond Rostand, Romanticișii. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 13. Victor Eftimiu, Ave Maria, dramă în 3 acte. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca Minerva.

Nr. 131-132. Tit. Liviu, Războiul Romanilor cu Hanibal I-II. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 133. B. Constant, Pribegul. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 134. George Ohnet, Jale și bucurie. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 135. Saltik w Șcedrin, Povești. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 136. Al. Cazaban, Rozica. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 137. Harriet Beecher St. wa, Coliba lui moș Toma. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 138. Al. Dumas Tatăl, Cei doi studenți. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 139. Voltaire, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 140. Carl Ewald, Icoane din viața plantelor și animalelor II. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 141. Edmond Haraucourt, Pelisson. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 142. V. Rakosi, Satul meu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 143-144. Camille Cocuan, Suferințele Vulturășului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 145. Arthur Conan-Doyle, Doctorul negru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 146. I. Ciocărlan, Fără noroc. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 147. C. Dem, Oamenii Zilei. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 148. I. Dragoslav, Povești de Crăciun. Prețul 50 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 149. A. Fogazzaro, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 151. Lamartine, Raphael, vol. I. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 153. Emilia Tailler, Dragoste de scriitor sau romanul lui Victor Hugo. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 154. Louis Jacoliot, Vânătorii de robi dealungul Nilului albastru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 156. Guy de Maupassant, Strigăt de alarmă. Prețul 30 fil. — 5 fil. porto.

Biblioteca Istorică.

Nr. 17. Puiul Vulturului, după D. Lacroix. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 18. C. Paul și A. Marcu, În Bulgaria. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 19. A. Dumas-Tatăl, Enric IV, istoria anecdotică a Franței. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca pentru toți.

Nr. 862. Maurice Maeterlinck, Sora Beatrice, miracol în 3 acte. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 863-864. Vasile Conta, Incercări de Metafizică, materialistă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 865-866. G. Alina, Arta de a vorbi în societate și diferite ocazii. Principii oratorice și modeluri de toasturi, mici cuvântări etc. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 867-868. Iohn Raskin, Comori și Grădini, trei conferențe. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 869. Ioan Nenișescu, Pui de Lei, poezii Eroice și Naționale. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 870. D. Anghel, Steluța, Fantazii și Paradoxe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 871. A. Robida, Pe Clopotnița. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 872. N. G. Rădulescu-Niger, Unchiul Christea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 873. G. D'Annunzio, Pământ virgin, povești și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 874-875. Paul Bourget, Dureroasa Enigmă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 876-877. Dem. Mledenovic-Daimed, Curs Teoretic și Practic de Scamatorie. Magie artificială. Prestidigitatie pentru amatori și profesioniști. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 878. C. Apostoliu, Povești alese pentru copii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 879-880. Alfred de Musset, Emel na Margot, romane. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 888-889. V. Conta, Teoria Fatalismului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 890. C. C. Sallustius, Despre Conjurația lui Catilina, trad. din latinește. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 891-892. I. Budai-Deleanu, Țiganiada, poemă eroic-comică în 12 cânturi. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 893. I. Turghenev, Anciar sau Arborele Morței. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 894. M. Davidescu, La Fântâna Castaliei, poezii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 895. A. Cehov, Farmacista, romane și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Requisite de scris se pot procura dela **Librăria arhidiecezană**